

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

== Szerkesztőség és kiadóhivatal: ==
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20.
Telefonszám 800.

Felolvas szerkesztő:
KÓNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

== Megjelenik mindennap délután. ==
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

Gyorsabban jön a béke.

Genf, febr. 28. A hatalmak elhatározták, a békekonferencia munkáinak meggyorsítását, hogy az ideiglenes békét minél előbb megköthessék.

Márc. 13-án jön vissza Wilson

Páris, febr. 28. Wilson visszajövetelét március 13-ára várják. Remélik, hogy a békeszerződés legkésőbb június 1-re elkészül.

A magyar kommunisták kihallgatása.

Budapest, febr. 28. Ma folytatták az őrizetbe vett kommunisták kihallgatását. Eddig lázadás miatt mintegy 25 embert tartóztattak le, akik — mint a kommunista párt tagjai — fegyvereket vásároltak és az volt a tervük, hogy májusra fölfegyverzik a proletárságot, Lenin o sz módszer szerint a tanítókkal akarták a kommunizmus eljíról felvilágosítani a munkásokat és májusra tervezték a forradalmat. Azt hitték, hogy a munkások 80 százaléka táborukhoz szegődik.

A pártnak, amely minden magántulajdon közös birtoklását hirdette, legszenvedélyesebb vezére volt Szamuely Tibor. Ez még Kun Bélánál is túlzóbb elveket vallott.

Az irodalmi Vojnich-díj nyertese.

Budapest, febr. 28. A M. Tud. Akadémia összes ülése Szamosi Dezsőnek ítélte a „II. József császár“ történeti tragédiájáért a Vojnich-díjat.

Levegőbe repült vasuti állomás.

Kolozsvár, febr. 28. A dési vasuti állomáson egy ekrazittal telt vasuti kocsi felrobbant, — mire a vasuti állomás épülete, melléképületei és az állomáson levő összes vasuti kocsik a levegőbe repültek. A robbanás ereje olyan irtózatoss volt, hogy hét kilométernyi körzetben a házak ablakai mind betörték.

Magyarországon is bélyegzik már a bankókat.

— Az egy és két koronásokat nem bélyegzik fölül. —

Budapest, febr. 28. A magyar kormány március elején kezdi meg bankóinak a felülbélyegzését. Mivel azonban nagyon kevés a bélyegzőgép, az egy- és kétkoronásokat nem bélyegzik fölül. Akik maguk bélyegeztetik le a pénzüket, és nem bízzák a bankokra, azokról jegyzéket készítenek a vagyonaó kivetése eljából.

Bolsevik rémuralom a bajor fővárosban.

München, febr. 28. A müncheni lapok nem jelennek meg, mert a központi tanács tiz napra betiltotta őket. A müncheni legelőkelőbb családoknak 48 tagját letartóztatták

Társadalmi lelkiismeret.

Ahol a természet oly fényes bosszút áll, ott a társadalom nem maradhat ölbe tett kezekkel. A társadalomnak az uri morál letörésére kötelessége közbe lépni. Kötelessége annál is inkább, — mert ő is bűnös abban, hogy a dolog ennyire elfajult. Igaza van Vera jegyesének, amikor így panaszkodik: „Hidd el Verám, minket a társadalom tesz tönkre, mert a titkos bünt nemcsak türi, — de támogatja és semmiféle korlátokat nem állít föl...“ Igaza, volt, mert a mai társadalom az uri morál melegségeit nemcsak türi, hanem favorizálja is.

Gondoljunk csak mindenekelőtt a hatóságilag szabályozott prostitúcióra. Először is mennyi anyagi kárt szenved ebből a társadalom? Németországban ezer millió márkára becsülik azt a pénzt — amit ott a férfiak évenként erre elköltenek. Mennyi kórházat, árvaházat, iskolát lehetne ebből alkotni! Ez azonban csak az anyagi veszteség. Az egészségügyi következményekről már volt szó.

De a társadalom különösen azért az etikai, vagy ha tetszik, lélektani káros befolyásért felelős, melyet a hatóságilag engedélyezett és rendőrileg szabályozott prostitúció az ifjúság lelkivilágára gyakorol. Mert ezáltal ez az élet a törvényszerűség, a megengedettség látszatát ölti magára, sőt a nők rendőrorvosi felülvizsgálata által a veszélytelenség hiedelmét kelti az ifjúságban. Így aztán az uri morál gyakorlatáról lehull a beestelenség bélyege és a szabad élet, akárcsak a kávéházak és mozik látogatása — társadalmilag közömbös cselekedetté lesz a közvélemény szemében. Ezért felelős maga a társadalom az erkölcsi méltely horribilis pusztításaiért. Ezért helyezkedik a protestáns Paulsen a prostitúcióval

szemben az eddigi türés és rendőri szabályozás helyett föltétlenül a rendőri üldözés álláspontjára.

De nemcsak a prostitúció erkölcsi posványja, hanem az egész légkör is, melyben férfaink élnek, szintén a hatóság ótalma alatt van telítve csábító érzékiséggel. A variéték, mozik, kabarék, zugszínházak és orfeumok füledt levegőjéből a fiatalember legtöbbször nem visz egyebet haza, mint fantáziája és ösztöne érzéki fölizgatását. És hányszor nem haza, hanem először máshova viszi őt innen a fölesigázottiszenvedély?

A színházak nagyrészt méltatlanok lettek kulturális hivatásukhoz, többé-kevésbé a szertelen érzékiség szolgálatába szegődtek. A budapesti napilapok egy része a kerítő szerepére vállalkozik a tárcáiban, szerkesztői üzeneteiben, apróhirdetéseiben a kiélés — és a szabadszerelem apostolának szegődik el. Csak nem rég egy vidéki lapban, amelynek 20—30 ezer előfizetője van, olvashattuk a következő apróhirdetést:

Ki volna hajlandó megismerkedni egy komoly diákkal. — Csak jóképű tanulóbaftások irjanak. „Boldogságom elvesztettem“ jelígre.

Tehát a modern sajtó a mi diákfiainknak ugyancsak jókor nyújt segédkezet a leánycsábítás és a könnyelmű utcai ismerkedés kipróbált módszeréhez. A legelterjedtebb pesti napilap, a „Pesti Hirlap“ pedig „Lázadó lányok“ címmel egy asszonytársaságnak azt a kérdést döntötte el: „Vajon elitelendő-e az a leány, aki csinos, de mégsem tud férjhez menni, — viszont temperamentumánál fogva nem tud a fehér lányság sivár állomásánál megmaradni?“

Nos, ezt a kérdést Zsolt, a Pesti Hirlap viharedzett főmoralistája így intézte el: — „Ha az illető leány önálló, és kenyérkereső, bátran beszélhet a maga jogáról. Mert egy önálló nőnek magánéleté-

hez senkinek semmi köze. Az élhet szerelem dolgában férfias, szabad életet, ha jónak látja. Csak ne okozzon szabad cselekedeteivel senkinek se kárt, bánatot. Magyarán: paráználkodni igen is szabad férfiak és nők egyaránt. Csak ne okozzon vele másnak kárt vagy bánatot. — Azért hiába is dörög felénk a Sinaí füstölő hegyéről az az öreg Isten: „Ne paráználkodjál!”.

Ez csak egy nagyon gyöngye szemelvény a mi központi ujságirodalmunk szelleméről. A magyar zsurnalisztika nem áll hivatása magaslatán: a népnevelés helyett megmérgezi a nemzet életgyökerét. A legszomorubb azonban — benne az, hogy a kutmérgezéssel szemben tehetetlenül áll a társadalom. Hiába, az anomáliák idejét éljük. Ime, a piaci kofa tejét rendőrileg felülvizsgálják nyakig sütyeszti bögréjébe a laktein-mérőt és jaj szegény fejének, — ha vizet mer önteni tejes köcsögebe. Ámde ujságirodalmunk izlést-erkölcsöt lábaltipró ocsmány közleményeire bezeg nem alkalmaz méregjelzőt senki sem. Különben nem jelenhetnének meg olyan közlemények, mint pl. a P. H. 1918. évi március 10-iki számának egyik novellája, amelyben az Egyház közkedvelt szentje, Nepomuki szent János, mint buja, házasságtörő pap szerepel, a szent gyónás pedig, mint a nőcsábítás eszköze. Jól jegyzi meg Nékám: „A pornografiát csak egyes zugirodalmi termékekben üldözzük; de a legnagyobb lapokban és a leglátogatottabb színházakban kegyesen eltűrjük“.

— **A Narodna Uprava nem áll összeköttesben a magyar hatóságokkal.** — A Narodna Uprava ertésítette a polgármestert, hogy Szabadka városból több aktát küldtek hozzá elintézés végett, amelyek Budapestre a magyar hatóságokhoz voltak irányítva. A Narodna Uprava ezeket az aktákat visszaküldte azzal, hogy a polgármester rendelje el, hogy a magyar hatóságok címere szóló aktákat ne terjesszenek fel, — mert a Narodna Upravának nincs módjába a magyar hatóságokkal érintkezni.

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportja** annak a hírek közlésére kért fel beünnököt, hogy a beszerzési csoport sem fagyos burgonyát, sem drága konyakot nem adott tagjainak, konyakot nem is tartanak. A lapunkban megjelent cikk nem a közalkalmazottak beszerzési csoportja ellen irányul.

Ladány Henrik öngyilkos lett.

A szabadkai rendőrségnek gyásza van. Erdemes, és közszeretetten álló tagja, Ladány Henrik detektiv, a detektiv-osztály vezetője tegnap délután 2 órakor Erdő utcai lakásán föbelötte magát és rövid szenvedés után meghalt.

A tragikus sorsu derék ember, már régóta betegeskedett. Tüdő- és esushurutot kapott, amelyet jóllehet hegyi levegő is kúrálta magát, nem sikerült kihevernie s a fárasztó szolgálat csak elősegítette hogy gyógyíthatatlan tuberkulózissá fejlődjön ki.

Ladány néhány hét óta már egyáltalán nem volt képes szolgálatot teljesíteni és ágyban esett. Érezte, hogy sorsa már meg van pecsételve és a betegség kinja is megérlelték benne az öngyilkosság gondolatát.

Tegnap délután valami ürügygel elküldötte feleségét hazulról és távollétében halántékon lötte magát. A gyorsan kiérkezett mentők kivitték a kórházba, ahol pár óra múlva meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. Halálát felesége és két gyermeke siratja.

Ladány Henrik mint tisztviselő, jóllehet kemény de mindamellett igazságos hivatalnok volt, egyénisége és érintkezési modora révén közszeretettnek és közbecsülésnek örvendett mindig. Halálával a rendőrséget nagy veszteség érte.

Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az izr. temető halottsházából.

A szabadkai parkok és a korszellem.

(Saját tudósításunk.)

A fennemlített fogalmak erősen ellentétben állnak egymással. A parkok tudniillik nagyon el vannak hanyagolva a korszellem követéseivel szemben. Pedig a modern korszakban uralkodó korszellem nagyon követendő természet. Megköveteli például, hogy a parkok fával, füvel, virággal, padokkal s izléses kerítéssel legyenek benépesítve s nem hulladékokkal és más szagos dolgokkal. A korszellem azt is megköveteli, hogy a parkok üdülő helygynánt szolgáljanak s nem naplopók kártyázó és alvó tanyájanak, amire a szabadkai parkok szép példákat mutatnak. Sőt még azt is megköveteli, hogy a parkutak jól söpröttek, gereblyézettek legyenek és rajuk kisebb fajta négylábú állatok hűlt tetemei találhatóak ne legyenek, amire szintén vala elég példa. Egyszóval azt követeli a korszellem, hogy a város ama részét, amelyeket több kevesebb jóatarral parkoknak lehet nevezni, gondozni kell és eltüntetni az öt éves háboru nyomait, ami nagyon meglátszik rajtuk.

A korszellem egyébiránt az ugynevezett városligettel szemben is igényeket támaszt, még pedig sokat. Követeli például, hogy parkirozzák egy kicsit, ne vágdossák ki minden nagyobb fáját és néhány padot is helyezzenek el. Ez már így illik. Legfőképpen azonban azt követeli a korszellem, hogy a város pénztárában legyen már egyszer néhány fölösleges ezres a fenti célokra is. Már öt éve annak, hogy nincs. Tán most mégis akad.

A háboru első éveiben a helyzet még türelhető volt, azután jött a kukorica kenyér s kezdett a föld a gondozatlanság miatt nem teremni. Hogy ezen valamiképpen mégis segítsenek, mert a korgó gyomortól félt a bölcsek hadvezetősége mindig, orosz foglyokat kezdett kiadni gazdasági munkára. A jó orosz foglyok nagy része földmives ember lévén, érlette is a munkát, de meg sem közelítette a magyar munkást, aki kétszer annyit is dolgozott, mint ők.

Ilyen viszonyok mellett látható volt, hogy a földek a rendszeres művelés hiányában a várt termést nem hozták meg. Növelte a bajt az is, hogy még az orosz foglyok közbenjöttével sem lehetett minden földet megművelni és sok parlagon maradt, ami számottevő veszteség a közéletmezésben.

A viszonyok azóta megváltoztak a hadsereg felszabadult és a földművelő gazdák ószinte örömmel fogadták a visszatérő régi kipróbált munkaerőket, de csalódtak. A munkásviszonyok dacára, hogy a háboru véget ért nem javultak, sőt mondhatni, rosszabbodtak. Itthon vannak a munkások, de dolgozni csak elenyészően csekély

részük dolgozik. Valami csodás pszichológiai változáson mentek keresztül, amely arra készteti őket hogy az általuk annyira szeretett föld iránt ma antipátiával viseltesenek, jóllehet a földek szinte kiáltanak a gondozás és művelés után s az ideai termés, ha az időjárás ilyen rossz marad, nagyon sovány lesz, ami kenyér-szükséget jelent. Szomorú igazság, de nincs földműves. Az megesehet, hogy iparos áll be földet művelni, de földműves nem.

Az öt éves háboruban érzett elnyomás úgy látszik reakcióval járt, amit a magyar kormány rosszul megindított és szinte kivihetetlen földosztási politikája csak növel. Ma a munkás ur, kimondottan ur akar lenni és várja a földet, ami ingyen pottyán az ölébe. Hogy a közéletmezést, a mindennapi kenyeret veszély fenyegeti, az nem derogál neki. Amikor a többtermelés eszméjének kivitele szinte éretben aktuális, a munkás a fölébojtját sem meztalja. Nálunk, ahol a földek annyira termékenyek, a többtermelést csak német módon tudnánk megvalósítani a munkások miatt, tudniillik virágcserepekben és más egyéb humoros módon.

Kétségtelen, hogy a helyzet soká nem maradhat így. Ha a munkás nem mozdul, meg kell mozdítani, ha nem akarunk békeidőben is kukorica kenyéren élni gazdag termőföldjeink mellett.

Sokan nem jelentették be a sertéseket.

Agazdák rekvirálástól félnek

(Saját tud.) Szabadka, febr. 28

Annak idején megirtuk, hogy a hatóság a sertések összeírását rendelte el. A sertések összeírását a közéletmezési hivatalban már befejezték. A bejelentett sertések számából megállapították, hogy még sokan vannak olyanok, akik a sertések bejelentését elmulasztották. Az összeírással azt a célt akarták elérni, hogy a város seretállományáról pontos képet kapjanak.

Felhívja tehát a hatóság azokat a sertéstartó gazdákat, akik a bejelentést elmulasztották, hogy a bejelentést pótlólag mielőbb eszközöljék, mert akik ezt elmulasztják a legrigorubbán meg lesznek büntetve. Alaptalan félelem az, hogy ezt az összeírást a sertések rekquirálása céljából történik, mert erről szó sincs, és az összeírást csupán gazdasági érdekből rendeltek el.

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig

Az aranyember

III. része.

Kezdete fél 4 és fél 6 órakor
vasárnap 3, fél 5, 6 és fél 8-kor.

Kép Szabadka népesedési viszonyairól.

(Saját tud.) Szabadka, márc. 1

Szabadkának a háború folyamán szenvedett véráldozata hosszú ideig látogató sebé maradt a népesedési statisztikának. Ha ehhez még hozzáadjuk a járványok és különösen a spanyoljárvány áldozatait, a leglesújtóbb eredményt kapjuk. Az így szenvedett veszteség a háború folyamán enyhe becslés szerint is 6,000-re tehető. Ez a szám annál szomorúbb, mert ennek nagyrésze a férfi lakosság legjavát foglalja magában.

Ellehetünk készülni arra is, hogy a halálozás még éveken át a legszivósabb képet fogja mutatni, mert a háboruban egészségileg megroppant emberek száma szintén óriási.

Hogy a város népesedési viszonyait mily súlyos veszély fenyegeti, sőtét színeken ecseteli a február havi eredmény is. — E szerint Szabadkán élveszületett 58 fiú és 63 leánygyermek, a születések száma tehát összesen 121. Meghaltak száma ezen idő alatt 268, azaz a lakosság február hónapban 121 el apadt.

Aki a statisztikai adatokat figyelemmel kíséri, meggyőződhet arról is, hogy a legtöbb halálozás a tüdővész pusztításának a következménye.

E tekintetben Szabadka az ország egyik legnagyobb bacillus telepe, mert nincs még kultur területen egy ilyen népes város, ahol az egészségügyi intézmények olyan primitívek volnának és ahol a közbiztonság céljait szolgáló be rendezések annyira hiányoznának, mint épen Szabadkán.

Sürgős és nagy munkára volna szükség, hogy ezeken az állapotokon segítsenek, de az volt a baj, hogy a város vezetői a politikával mindig többet foglalkoztak, mint a város érdekeivel és egyéni céljaikat, ambícióikat fölíbe helyezték a köz érdekeinek. A város mostani vezetőin van a sor, hogy a város fejlődésén munkálkodjanak és az évtizedeken át elmulasztottakat pótolják.

Mert ha a jövőben is a halogatás, a szűkmarkuság politikáját üzik, akkor Szabadka népesedési viszonya és egészségügye a teljes pusztulás felé halad.

— Gyilkosság a tanyán. Vandáli gyilkosságot követtek el ismeretlen tettesek Verusicson tegnapelőtt éjjel. Vojnics P. Mihály gazda lakásába a gazda szóváltásba elegyedett velük, mire egyikük agyonlőtte. A gazda feleségét és leányát súlyosan összeverték s az egész lakást teljesen kifosztották.

NAPI HIREK.

MÁRCIUS.

A szunnyadó vágyak új életre kelnek. Itt a március, a tavasz bevezetője. A hosszú háborús évek márciusai után, bár még nem a béke márciusa ez, de szívünk mégis gyorsabban dobog, ha arra gondolunk, hogy ebben a hónapban már meglátjuk perspektíváit a kialakuló új világ képének és elkövetkezik a népek kiengesztelődése is. (akik lényegében sohasem voltak egymásnak ellenségei és akiket csak a militarizmus vasókle kényszerített arra, hogy egymásra gyilkos fegyvert fogjanak), — és szent áhitattal kérjük, vajon a wilsoni elvek, a világbéke, a népek szövetsége, megvalósul-e olyan mértékben, hogy az emberiség eme kivívott diadalait örök időkre biztosítsa?

Az idő szellemének eme üzenete vajon eljutott-e a népek szívéhez? Nem fogták-e föl ezt is azok a hatalmasságok, amelyek a népek sorsát oly gyakran viszik utvesztőbe?

Higyjünk és bizakodjunk, hogy a sokat szenvedett népeknek nem lesz többé háborújuk, — megértették... (aó)

— **Összeírják az ellátatlanok zsrirükségletét.** Mint értesülünk, előkészület történik arra, hogy az ellátatlan lakosság a zseirellátása céljából összeírják azokat, akik zsrirükséglete vaia mely okból fedezve nincs.

— **Belgrádba helyezték a Narodna Uprava belügyi osztályát.** Dr. Matievics István főispánt értesítette a belgrádi központi kormány, hogy az Ujvidéken székelő Narodna Uprava belügyi osztályát Belgrádba helyezték át.

— **Nagy tarka est.** A szabadkai Kath. Legény- és Leányegyesület hushagyó kedden, vagyis március hó 4 én este 8 órakor saját helyiségében, Rákóczi-utca 20. táncsal egybekötött kabarét rendez. — Az estélyen föl fog lépni Torma Zsiga a szabadkai szintársulat volt tagja, ki egyszersmint a műsor rendezője is. — Műsor a következő: 1. Szavaltat. Előadja: Kozma Gyula. 2. Magyar nóták. Előadja: Torma Zsiga. 3. Emőd Tamásól versek. Előadja: Torma Gusztáv. 4. Kuplé. Előadja: Gila József. 5. sz. Monológ. Előadja: Kopunovics Margitka. 6. Megisméltetett idill, párjelenet. Irta Gárdonyi Géza. Előadja: Vig Böske, Szvetnik László. — 7. Dalok. Előadja: Szedlák Lajos. — 8. Magánjelenet. Előadja: Szvetnik László. 9. sz. Segédjuhász. Népszínmű paródia, 1 felvonásban. — Irta Szomaházy István. — Szereplők: Biróné: Januskó Kató. Segédjuhász: Torma Zsiga. Kisbíró: Kohajda Ferenc. Konferál: Szedlák Lajos.

— **Hirdetmény a maximális árak megszűnéséről.** Rajesics gazdasági tanácsnok a maximális árak megszűnéséről a következő hirdetményt tette közzé:

A háború beálltával a kereskedelemben mindenféle szabadabb szellem jelentkezett, minek folytán az áruk ama vidékekre szállítottak, ahol a kereskedelem akadálytalanul mozoghatott. Hogy városunk élelmezése és ellátása a kereskedelem által szintén akadálytalanul lehessen eszközölhető, a városi tanács elhatározta, hogy a szabad kereskedelem városunk területén helyreállítsák, miért is alább felsorolt áruk kivételével megszüntette az összes egyéb áruk maximális árait. Ezen határozat értelmében semmiféle áruk nem tartoznak többé a volt központok ellenőrzése alá. Az áruk felhalmozását tiltó rendeletek továbbra is érvényben maradnak s így minden kereskedő, aki árukat rejtget s minden magán egyén, aki magánál neki fölösleges árukat tartogat s így azokat a forgalomból kivonja, a fennálló törvényes rendelkezések értelmében szigorúan meg fog büntettetni. Kivételnek a szabad kereskedelemből a ezidő szerinti: a buza, rozs, árpa, kukorica, zab, mindenféle liszt, kenyér, kifli, zsömlé; mindenféle hus, zsír és szalonna; sertések és tuzifa, a végre mindama áruk, melyeket a városi hatóság ad ki a kereskedőknek elárusítás végett. Mind ezen árukra nézve további rendelkezésig érvényben maradnak az eddig megszabott rendeletek és árak.

— **„A Cigány“.** A Szabadkai Kath. Legény- és Leány Egyesület saját helyiségében március 3-án műkedvelő előadást rendez, mely alkalommal színpad kerül Szigligeti Ede kitűnő énekes népszínműve „A cigány“. Az előadás táncsal lesz egybekötve, mely este 8 órakor veszi kezdetét. Jegyek már is kaphatók a szereplőknél és este a Rákóczi-utcai egyet helyiségében.

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportja** (Beresényi-utca zálogház épület) május 1-től új üzlethelyiségbe költözik, ez orából a raktáron levő áruk egy részét 1919. március 3 tól kezdve délelőtt 9—12 ig és délután 3—5-ig mélyen leszállított áron kiárusítja. Akik a csoportnak uem is tagjai kaphatnak: cipőpótlókat

pakat valódi bőrből, posztó és házi cipőket, szandált, írószerket, különböző finom kefeárkat (ruha, haj, fog stb. kefék) kőmönymagot, szappanfőzőszert (igen bevált cikk) ládákat, hordókat stb. Bővebbet az üzlet helyiség ablakában levő hirdetés közöl.

— **Emelkedik a házasságok száma.** Az állami anyakönyvi hivatal adatai szerint február hónapban 176 pár kötött törvényes házasságot. Ez a szám a január havi eredményt is jóval felülmúlja.

— **Elmaradt bál.** A Katholikus Legény és Leány egyesület holnap vasárnap estére hirdetett „Czigány“ című előadása és ténemulatsága közbejött akadályok miatt hétfő estére lett halasztva. Akik a hétfői előadásra és mulatságra igényt nem tartanak, azok a jegyeiket beválthatják a Rendezőség-nél.

A Lifka-Mozi műsorából:

Csütörtöktől—vasárnapig Jókai Mór világhírű regénye Az Aranyember III. (befejező része). Főszereplők: Beregi, Berky, Lenkefy, Rajnai Gábor.

Hétfőtől—szerdaig Mia May, a legbájosabb filmpámadonna ragyogó újdonsága, póttikus szindarabja A végzet utjai. Szerelmi játék, 4 felvonásban.

Csütörtöktől—vasárnapig Várkonyi Mihály szenzácós újdonsága A vig özvegy. Lehár operettje 4 felvonásban, eredeti zenével.

A Korzó-Mozi műsorából:

Csütörtök—vasárnap: A Nordisk-gyár világhírű attrakciója. Főszereplő: Gunnar Tolnás és Carlz Wieth. Művészi rendezés, gyönyörű felvételek. A holdus grófnő nagy dráma 4 felvonásban. Pompás pótműsor.

Hétfő—szerda: Schnitzler Artur híres szindarabja. Főszereplő Pyslander. Remek irodalmi slager Szerelmeskedés színmű 4 felvonásban.

színművek a Magyarországon, más Antai Nyomda és Irodalmi Vállalat előállítását könyvnyomdájában Szabadka, Rákóczi-utca 20. szám.

Muszáj nevetni!

„UJVÁRI TELEFONÁL“

című annak a legújabb tréfás képfeladványnak melyet Ujvári, a közkedvelt magyar éneklő komikus a Téli kertből ad elő. Hogy ez a kiváló, népszerű komikus az ő csodás tehetségével milyen elsőrangú produkát, azt a most megjelent lemezen a legfontosabbban igazolja. E lemez pénzért nem kapható, hanem csupán hat darab basszált, lejátszott lemez ellenében, kizárólagos joggal

WÁGNER

„Hangszernagyáruház“-nál
Budapest, József-körút 15. Flók: IX., Ráday-u/18
Telefon: József 35-92.

Beszélőgépek 200 koronától 1000 koronáig.
Fényképes dalszövegek, lemezek és hangszertárjegyzék ingyen!

Szappanfőzéshez legjobb minőségű zsirszóda

kapható.

Kertész ezeltől Décei
Wesselényi és Damjanics-utca sa-
rok, Taussig-ház.

1919 Bv. 70

Hirdetmény.

A Szabadkai Munkásbiztosító
pénztár értesíti azokat a baleseti
sérülteket, akik az Országos Pénz-
tártól állandó járadékban részesül-
nek s az utóbbi hónapokban ese-
dékes járadék részleteket postai
akadályok miatt meg nem kap-
hatták, a hivatalos órák alatt hét-
köznaponként d. e. 8 órától 12
óráig jelentkezzenek irataikkal a

pénztárnál ahol a hátralékos jára-
dék részleteket a kerületi munkás-
biztosító pénztár kifizeti.
Szabadka, 1919 febr. 18-án.

Lepedát Illés s.k.

a Naredna Uprava által kinevezett
id. igazgató.

Horvvát Bálint s. k. elnök.

Radó Imre s. k. igazgató h.

A szegedi uti hu-
szárlaktanya mögött
eladó 27 házhely par-
cella. Érdeklődni le-
het.

Bánó és Bröder
cégnél.

MEGHIVÁS

A „Csantavéri Takarékpénztár Részvénytársaság”

Folyó évi március 30 án délután 1 1/2 órakor a takarékpénztár igazgatósági tanácstermében tartandó

28. évi rendes közgyűlésére,

a t. e. részvényesek tisztelettel meghívotnak

Felügyelő bizottsági jelentés.

az Igazgatóság

Tisztelt közgyűlés! A „Csantavéri Takarékpénztár Részvénytársaság” felügyelő bizottsága részéről jelentjük, hogy az 1918. elmúlt évben is a törvény és alapszabályoknak megfelelően, a takarékpénztár üzletmenetét és egyes üzletágakat minden alkalommal rendben találtuk. Az 1918. évi zárszámadást megvizsgáltuk és azt helyesnek találtuk valamint az igazgatóság által készített nyereség felosztási javaslatot a közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk s egyidejűleg a felmentvényt úgy az igazgatóság, mint a magunk részére megadni tisztelettel kérjük. Csantavér, 1919 január 23-án. Felügyelő bizottság: Róder Jakab s. k. elnök. Dávid Sándor s. k. Dér Ferenc tanító s. k. ifj. Sinkovics Ferenc s. k. Löwy Vilmos s. k.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzleti évről. 2. Mérleg előterjesztése, nyereség felosztása és a felmentvény megadása. 3. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése. 4. Három igazgatósági póttak két évre való választása. 5. Időközben alapszabályszerűen bejelentett indítványok. Csantavér 1919, február 20-án.

Megjegyzés: Alapszabályunk értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja a közgyűlésen akár személyesen akár meghatalmazottja által szavazati jogát ki részvényeit még le nem járt szelvényekkel együtt 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál leltébe helyezi.

Tartozik

Mérleg-számla 1918. december hónap 31-én

Követel

Vagyon	K		f		Teher	K		f	
Pénztár készlet		57,135		27	Részvénytőke		400,000		—
Osztrák Magyar Bank		1,627		21	Tartaléktőke		276,100		—
Magyar Póstatakp.		8,546		28	Rendkívül itartaléktőke		31,000		—
Hadikölcsön szelvény				468	Heti betét IV. csoport		122		40
Váltótárca	Személyi hiteli váltók	435,383			Heti betét V. csoport		28,374		46
	Jelzálogilag biztosított	141,718			Betét		3,453,112		35
	Hátralékos Személyi hitel	185,176			Engedményezett jelz. kölcsönök		12,292		56
		116,265			Oradók		3,700		—
Értékpapir		877,542		—	Részvényosztalék		274		—
Ennek függőkadatai		1,597,841		30	Nyilvántartásdíj		97		16
Követelések pénzüzeteknél		251,590		—	Átmeneti kamat		9,007		18
Értékpapir kölcsön		635,833		90	Adók, 10 % tőkekamatadó		4,809		28
Jelzálog kölcsön		227,973		—	Jótekményezési		894		19
Orás		111,206		56	1917. évről áthozat (már megadóva)	K 3,586-99			
Hadikölcsön		61		30	1918. évi tiszta nyereség	K 67,206-47		70,793	46
Ingatlan		496,323		78					
Adóok: folyószámlai követelések		30,148		60					
		220,710		04					
		4,290,577		04					

Tartozik.

Veszt.- és nyer számla 1918. december hó 31-én.

Követel

Veszteségek	K		f		Nyereségek	K		f	
Viszlesz. váltó kamat		6,346		81	Jelzálog kölcsön kamat		7,241		65
Kezelési költség	Számlánál	5,635		51	Váltó kamat	Számlától	69,564		90
Tőkésített betét kamat		94,937		67	Kölcsönkölcsön kamat		1,013		58
Lakbér		3,165		—	Folyószámlai adóok kamat		2,406		98
Betétkamat (kifizetett)		4,739		99	Késedelmi kamat		2,923		73
Igazg. felügy. bizotts. tiszti és szolgáliz.		15,780		—	Értékpapir kölcsön kamat		15,645		78
Betegséggyógyzó pénztár		365		97	Folyószámlai kamatok (70% adómentes)		77,195		48
Adó		12,000		—	Hadikölcsön kamat		40,404		31
Illeték		390		60	Nyereség áth. 1917. (már megadóva)		31,388		94
10% tőke kamat adó		9,967		74			3,586		99
Drágasági pótlék		3,575		—					
Jótekményezési		2,500		—					
Leírás: értékpapiroknál		21,172		50					
1917. évi áthozat (megadóva)	K 3,586-99								
1918. „ tiszta nyereség	„ 67,206-47								
		251,370		25					

Csantavér, 1918. december 31-én

Szokola Gyula s. k. aligazgató
Basch Vilmos s. k. ig. tag
Dér Vilmos s. k. ig. tag
Dr. Békeffy Károly s. k. vezérigazgató
Basch Andor s. k. ig. tag
Dr. Gottlieb Ede s. k. ig. tag
Herczl Simon s. k. könyvvezető
Dr. Oszvár Vilmos s. k. ig. tag
Varga Mihály s. k. ig. tag
Magosi Péter s. k. pénztárnok
Krausz Mór s. k. ig. tag
Veréb Antal s. k. ig. tag
Sinkovics Pál s. k. ig. tag

Ezen veszt.- és nyer. számlában foglalt tételeket az illető könyvekkel összeegyeztetvén; helyesnek találtuk: Dávid Sándor s. k. felügy. b. tag Dér Ferenc tanító s. k. fel. b. jegyző Róder Jakab s. k. fel. b. elnök Löwy Vilmos s. k. fel. b. tag ifj. Sinkovics Ferenc s. k. fel. b. tag.